

thriller

když přišlo ZLO

Ivar
Leon
Menger

Zlo je blíž,
než si myslíš...

 metafora

Hluboko v severních lesích, v malé chatě na jezerním ostrově, s pevninou sotva viditelnou v dálce, žije šestnáctiletá Juno celý život v takřka kompletní izolaci od okolního světa. Společnost jí dělají jen rodiče a malý bratr Boy. Žijí v zaběhnutém rytmu – rybaření, vaření a hraní deskových her. A přesto žijí v permanentním strachu. Neboť na druhé straně jezera číhá nebezpečí – neznámí lidé, kteří se je snaží vypátrat a pomstít se celé rodině za to, co otec kdysi udělal. Ale máma s tátou jsou opatrní – sestavili pro všechny jasná pravidla, která se striktně dodržují, a vybudovali dokonce tajný úkryt, kde je rodina v bezpečí. Dokud se na den strýčka Oleho všechno nezmění a zlo se neobjeví tak blízko, že už se mu nedá uniknout. Z pohádky se stává děsivá noční můra...

*„Brilantní debutový román, chválený kritiky
i čtenáři.“*

– Kronberger Bote

*„Ivar Leon Menger se opět rozjel naplno
a uvedl strhující komorní hru.“*

– Wiener Journal

Ivar Leon Menger

KDYŽ PŘIŠLO ZLO

Ivar Leon Menger

když
přišlo
zlo

THRILLER

Přeložila Romana Hájková

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Als das Böse kam © 2022 by Ivar Leon Menger
Published by dtv Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG,
München, Germany
Translation © Romana Hájková, 2022
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2023

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-732-0 (ePub)

ISBN 978-80-7625-731-3 (pdf)

ISBN 978-80-7625-247-9 (print)

A když viděla, kde je,
začala hořce plakat,
protože ze všech stran byla voda
a ona se nedokázala dostat na břeh.

Hans Christian Andersen

PRVNÍ DÍL

1

Máma je v kuchyni a peče borůvkový koláč. Dům voní teplým karamellem, i když jsou všechna okna a dveře dokořán. Místnostmi se prohání letní vítr, což je příjemná změna oproti odpolednímu vedru, které se šíří naším vězením.

Oblékla jsem si zástěru a pomáhám mámě s nádobím, zatímco Boy prostírá v jídelně na kávu.

„Co budeme hrát?“ ptám se a uklízím čistou mísu na těsto zpátky do skříně.

„*Monopoly?*“ odpoví máma a věnuje mi škodolibý úsměv. Víme, že při nich táta pravidelně dostává záchvaty vzteku, když jeho postava skončí v jednom z našich hotelů. Pak vyhodí hrací desku do vzduchu a všude kolem prší bankovky, což je pro nás velká legrace.

Ale dnes musíme hrát něco jiného.

Aby vyšel můj plán.

„Můžeme třeba vytáhnout *riziko*,“ řeknu rádoby nenuceně.

Máma se zamračí. Víím, že tu hru nemá ráda a že krabici s ní neschovává v nejspodnější zásuvce svojí komody v ložnici jen tak bez důvodu. Pravděpodobně doufá, že na ni s bratrem prostě zapomeneme.

„To je velmi hloupá hra.“ Máma odloží utěrku a zkříží ruce na prsou. „Neučili jsme tě snad, že k řešení konfliktů se nepoužívá násilí?“ Vážně se na mě podívá. „Mír a svoboda jsou vzácné, Juno. Naše rodina už tak žije ve velkém strachu.“

„Ale když mě to tak baví,“ zalžu a schovám ruce do předních kapes svojí zástěry. Už se mi začíná třást pravý ukazováček, kroučí se jako žízala v ptačím zobáku. To mi dělá už od dětství. Vždycky když nemluvíím pravdu. A já to vůbec nemůžu ovládat.

„Kromě toho se tím učíme i strategické myšlení. Musíme se přece umět správně rozhodnout, když na nás někdo zaútočí.“ Rozjíždím se. „Třeba kdyby se na našem ostrově objevili cizinci. Táta chce, abychom se uměli bránit.“

„Cože chci?“ Táta vchází do kuchyně a v podpaží nese svazek dříví. Nasadí si rukavice, otevře dvířka kamen a vloží dovnitř poleno. „Voní to opravdu nádherně.“

„Tvoje dcera chce hrát *riziko*,“ říká máma.

„Super nápad!“ volá Boy. Vtrhne do kuchyně, otevře zásuvku na příbory a vytáhne dortovou lopatku a čtyři vidličky.

„Klidně,“ říká táta a chytne bratra paží zezadu pod krkem. „Ale počítej s tím, že dnes prohraješ, synku!“

Začínají se prát a jeden druhého lechtá tak, že nemůžou dýchat.

Podívám se na mámu a sleduju, jak si rozepíná zástěru a přehazuje ji přes opěradlo židle. Rukou přejíždí po látce, aby vyrovnala záhyby. Cítím, že ji můj návrh nepotěšil. A od táty pravděpodobně čekala jinou reakci. Zavrtí hlavou. Možná se diví, proč jsem navrhla právě *riziko*. Hru, ve které můžete hodem kostkou dobyt celý svět, máte-li trochu štěstí. A máma ví, že to nenávidím stejně jako ona.

Kuchyňská minutka zvoní. Borůvkový koláč je hotový.

„Vezmu si zelené!“ řekne Boy a rozdá nám hrací kameny zbývajících barev. Mámě dá žluté, tátovi černé a mně samozřejmě růžové. Rozloží hrací desku a dává ji doprostřed jídelního stolu.

Máma nakrájí koláč na stejně velké kousky a každému z nás dá jeden na talíř. Boy si okamžitě nacpe do pusy velké sousto. Táta míchá balíček karet s územími, zatímco já nenápadně studuju barevnou mapu světa.

Šest světadílů, čtyřicet dva zemí. Očima přelétávám jména jako Peru, Sibiř, Grónsko, Skandinávie, Brazílie, Kongo, střední Evropa, Indie, Západní Austrálie, Ontario.

„Dobytí světa, nebo úkoly?“ ptá se táta a podává nám karty. Boy vyndá z krabice kostku, hodí ji přes hrací pole a křičí: „Dobytí světa!“

Máma si bere karty území. Taky si vezmu a prohlížím si je. Začínáme rozdělovat svoje armády na území. Mám štěstí, skoro v každém státě Austrálie mám jeden kámen. Pokud by mi opravdu šlo o hru, mohla bych se velmi snadno bránit.

„To není fér!“ říká Boy a ukazuje na můj fialový kontinent. „Ty karty nebyly dobře zamíchané!“

Táta si usrkne kávy.

„Kde je Venezuela?“ ptá se Boy se zeleným kamenem v ruce. Máma ukazuje na světle modrou zemi. „Přímo vedle Peru.“ Hrací deska se plní barevnými kameny. „A kde je Čína?“ Boy prohledává různé světladily. Táta mávne rukou směrem ke světle zelené oblasti na východě mapy světa.

„Západní státy?“

„Tady vlevo,“ říkám.

Boy měl vždycky problém najít svoje území. Stejně jako dnes. V to jsem doufala. Mezitím jsem rozdělila skoro všechny armády a v ruce držím už jen dvě karty území. Zírám na hrací pole.

Máma si toho všimne a usměje se na mě. „Juno, co hledáš?“

Nastala moje chvíle.

„Kde leží *Severní země*?“ ptám se a nakláním se daleko nad mapu světa. „A *Jižní země*? Nikde je nemůžu najít.“

Táta položí hrníček s kávou na podšálek a narovná si brýle. Podívám se na mámu, která najednou úplně zbledla.

„Máš pravdu, Juno!“ volá Boy a rychle prohledává hrací desku. „Proč tam nejsou?“

Máma vyskočí od jídelního stolu, naskládá si použité nádobí na předloktí a rychle odchází. Zastaví se mezi dveřmi a otočí se k tátovi. Její krk je celý rudý.

„Už chápeš, proč jsem chtěla tuhle hru spálit?“

Pak zmizí v kuchyni.

2

Jmenuju se Juno. Je mi šestnáct a na ostrově se skrývám už sto padesát šest měsíců. Nikdo neví, že už třináct let žijeme ve srubu uprostřed jezera. Kromě strážců, kteří nás sem přivedli, když jsem byla ještě malá holka.

Miluju čerstvě vylíhlá kachňata, jarní poupátka, pryskyřník ve svých copech, medově sladké ostružiny, troubení losů za svítání, vůni letního deště na povrchu skal, tanec jisker z hořícího březového dřeva, první sněhové vločky na jazyku.

A mám ráda Boye, svého mladšího bratra, který tajně přebírá moje povinnosti, když na ně nemám odvalu. I když jsem o dvě hlavy vyšší.

Náš život na ostrově je jednoduchý. Každý den je stejný. Ráno nás máma učí všechny předměty, které jsou potřeba k přežití. Čtení a psaní, přírodopis, nauku o zvířatech, počítání (podařilo se mi přesvědčit tátu, že by neměla učit jen Boye), ošetření ran, stopování a domácí hospodaření. Pro mě to znamená,

že jsem se naučila plést a háčkovat, prát, mýt nádobí, rozdělat oheň a uvařit zeleninovou polévku. Kromě toho umím snadno rozeznat všechny rostliny a tvory, kteří se na našem ostrově vyskytují. Můj bratr je naopak pověřen nedělním obstaráváním potravin. Protože já ještě pořád nemám to srdce nic zabít.

Pak máme až do večere volno. Můžeme malovat, trhat květiny, číst knížky z knihovny v obývacím pokoji, poslouchat desky nebo si hrát na skalách na břehu jezera. Kromě pondělí. To máme přísný zákaz.

Boy popadne kámen a několikrát uhodí perlína do hlavy, dokud se ryba nezačne třást. Poslední rána, oči znehybní. Pak odhodlaně uchopí kuchyňský nůž a rychle tvora bodne do srdce, což způsobí, že hned vykrvácí. Krátké a bezbolestné, přesně jak se to naučil. Je to jediný způsob, jak na ostrově přežít. Na druhou stranu jezera smí táta veslovat jen jednou za měsíc, když je úplněk vysoko nad stromy, aby udělal nejdůležitější nákupy ve vesnici strážců. Mouka, cukr, vejce, mléko a zrnková káva.

Podívám se na bratra. Ten se zakření, vyndá háček z rybí tlamy a hodí náš úlovek do plastového kyblíku ke pstruhům. Do mého milovaného kyblíku na písek, na kterém je myš v puntíkových letních šatech.

Je to moje jediná vzpomínka na náš útěk z *Jižní země*.

Znovu nahodím udici. Na karbanátky, které bude dělat máma k večeři, potřebujeme ještě jednoho perlína.

„Proč jsi to udělala?“ ptá se Boy do ticha. „Kvůli tobě máme po nedělní hře.“

„*Riziko* je hloupá hra,“ říkám stručně, protože mě narychlo nic lepšího nenapadá. Ve skutečnosti mám od dopoledne špatné svědomí, protože vím, jak moc se bratr na neděli těšil. „A kromě toho se máma zase brzo uklidní.“

„Ale teď musíme čekat celý týden!“

Na druhé straně jezera, ve stínu smrkového lesa, zaznamenám pohyb. Dva srnci klusající podrostem. Boy si jich taky všimne. Sledujeme, jak zvedají hlavy a ostražitě hýbou ušima, neustále připraveni k útěku. Na okamžik setrvají v klidu a vypadají jako olejomalba. Pak se podívají naším směrem a zavětrí, jako by nás ucítily.

Boy hodí do vody kámen a srnci okamžitě zmizí v houštích.

Bratr se ke mně otočí. „Dlouho jsem o tom přemýšlel, Juno. Až táta s mámou usnou, vydám se s veslicí přes jezero. Dnes v noci.“

„Zbláznil ses?“ zašeptám. „Všechny nás tím ohrožíš!“

„Ty to chceš přece taky.“

„Ne ne!“

Boy přimhouří oči a zkontroluje můj pravý ukazováček. „A co ta kresba pod tvou matrací?“

Zatnu pěst. Musel najít obrázek, který jsem včera odpoledne nakreslila na velké skále. Jsou na něm domy, které se tyčí vysoko do nebe, stříbřitě lesklý pták kroužící nad mořem slunečníků, které vyrážejí jako pruhované houby z písku, a děti hrající si u vody.

Stromy jsem tam nenakreslila žádné.

„Sledoval jsem tě, Juno,“ říká Boy. Blíží se ke mně a mává mi před obličejem pravým ukazováčkem. Pak

mi přitiskne prst na rty. „Lžeš!“ Nosní dírky mi zaplní kovový pach ryb. „Jestli prozradíš můj plán, ukážu ten obrázek tátovi.“

Ráda bych mu řekla, že se nenechám vydírat dva-náctiletým dítětem, nakonec všechny ty zákazy jsou přece jen pro naši bezpečnost, ale moje myšlenky na jednu přeruší kvílení sirén.

Boy křičí. Odhodím rybářský prut, vyskočím, popadnu bratra za paži a společně běžíme přes písečnou cestu skrz malý kousek lesa do naší zeleninové zahrady. K domu už to je jenom pár metrů kolem vysokých stožárů s reproduktory. Ječivý zvuk sirén se mi zavrtává do uší. Zakopnu o násadu lopaty, Boy mě tahá zpátky na nohy. Máma stojí ve dveřích a s vytřeštěným očima tleská.

„Rychle, děti, rychle!“

Vtrhneme do chodby a hlavní dveře se za námi okamžitě s prásknutím zavírají. Máma je zabezpečí železnou tyčí a následuje nás do kuchyně. Táta už odstrčil jídelní stůl a sroloval koberec.

V podlaze zeje díra.

Boy leze jako první a za ním pod zemí mizí máma a táta. Udělám krok k poklopu.

„Sakra, Juno! Na co čekáš?“ křičí táta.

Srdce mi buší jako zvon. Blížím se k otvoru. Tělo mi zaplavuje horkost. Otírám si ruce o šaty a pokládám levou nohu na žebřík. Potom pravou.

„Rychle, pospěš si!“

Svírám železné stupně oběma rukama a slézám dolů. Přes nohy mi přejede závan chladu. Stále lezu dolů, až konečně špičkami prstů dosáhnu na zem.

Táta se protlačí kolem mě a zavře nad námi těžký dřevěný poklop. Najednou je tma. Chlad našeho podzemního vězení mě obklopuje jako neviditelný plášť.

„Prosím, světlo!“ zašeptám a slyším tátu, jak sklepní poklop zamyká ocelovým šroubem.

„Sedni si ke mně, Juno,“ říká máma. Jdu po hlase přes celou místnost. Chytne mě za ruku a přitáhne si mě na klín. Přitulím se k ní a vyhřívám se v teple jejího těla. Chce se mi znovu do ní vlézt, zpátky, hluboko do jejího břicha.

„Zajištěno!“ volá táta. Pak slyším uklidňující cvaknutí vypínače. Žárovka se rozsvítí. Na mámině tváři vidím slzy.

„Zabijí nás?“ ptá se Boy, skrčený v rohu úkrytu, ruce obtočené kolem nohou.

„Musíme být zticha,“ šeptá táta a vzhledne k poklopu. „Čtyři cizinci, oblečení v černém. Už jsou na jezeře.“

Táta bere ze stěny pušku a odchází doprostřed suterénní místnosti. Tam si sedá na vyřazené křeslo z obývacího pokoje. Na to zelené kostkované, ve kterém mi máma čítávala *Malenku*. Tenkrát, během těch prvních pár nocí, před praskajícím ohněm v krbu, když jsem nemohla usnout.

Táta kývne směrem ke mně. Chápu, co mi chce říct. Připlížím se k Boyovi a obejmu ho. Celý se třese.

Máma taky vstává a přechází k široké policové stěně naplněné nejdůležitějšími potravinami. Je tam přes padesát různých plechovek, košík čerstvých jablek a hrušek, pět láhví tvrdého alkoholu, tři pytle

brambor, krabice dlouhých svíček, zápalky, nakládané ryby v zavařovacích sklenicích, plynový vařič a patnáct kanystrů s vodou. To jsou naše zásoby pro přežití na dva týdny. Máma vytáhne z police lékárníčku a posadí se k nám na zem.

„Děti, co jsme se naučili?“ Otevře zelený plastový kufřík. „Co musíme udělat, když už nemáme žádné jiné východisko?“

„Aby nás nemohli mučit?“ dodá táta a znovu se podívá nahoru na zamčený poklop. Vytáhne z kapsy kalhot patronu a strčí ji do pušky.

„Váš otec na sebe před mnoha lety vzal velmi těžké břemeno, když svědčil před soudním tribunálem. Vybral si pravdu. A tím postavil spravedlnost nad naše rodinné blaho.“ Máma odklopí víko kufříku a otevře balíček s obklady. Nůžkami odstříhne čtvercový kus látky. „Jen díky jeho svědectví byli nejnebezpečnější zločinci *Jižní země* zatčeni a uvězněni na desetiletí.“ Máma si hadříkem utírá slzy. „Proto nás hledají po celém světě.“

„Chtějí se pomstít.“ Táta odjistí zbraň. „Na mně a mojí rodině.“

„Ale strážci ze *Severní země* nás přece stále chrání, ne?“ ptá se Boy a bere mě za ruku. Jeho prsty jsou vlhké a studené. Lehce mu je stisknu a představuju si teplé zlatavé světlo, jak proudí z mých paží do jeho těla.

„Samozřejmě, synku,“ odpoví máma a pohladí ho po vlasech.

„Tak proč tedy nepřijdou?“

„Bydlíme příliš daleko,“ odpovídám. „Trvá hodiny, než se k nám strážci z vesnice dostanou.“